

بِسْمِ تَعَالَى

جمهوری اسلامی ایران

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

معاونت امور تعاون

زمستان ۹۶

موقعیت تعاون در جهان

یک میلیارد نفر عضو

۱۲٪ اشتغال جهان

۲.۶ میلیون تعاونی

ساماندهی ۲۵۰ میلیون شغل

مقدمه

تلاش های آغازین (۱۳۱۴ - ۱۳۴۰)

توسعه تعاونی های روستایی برای کمک به اصلاحات ارضی (دهه ۱۳۴۰)

توسعه تعاونی های شهری برای گروههای جدید اجتماعی (دهه ۱۳۵۰)

تعاون در خدمت برنامه های عدالت خواهانه انقلاب اسلامی (دهه ۱۳۶۰)

توسعه تعاونی های اشتغال زا جهت نیروهای پس از جنگ (دهه ۱۳۷۰)

ابزارک برای اجرای سیاست های دولت (دهه ۱۳۸۰)

تدوین قانون سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی (دهه ۱۳۸۰)

ظهور و توسعه تعاون در ایران

طرح روستا تعاون

تعاونی های دهیاری

تعاونیهای توسعه و
عمران شهرستانی

تعاونی های صنایع
دستی و فرش
دستباف

تعاونی های زنان

تعاونیهای مسکن

قانون تعاونی های توسعه و عمران شهرستانی

(نکات مهم)

تعاونیهای توسعه و عمران شهرستانی

ماده یک : به منظور تسریع در رشد و توسعه شهرستان ها، هدایت منابع مردمی به بخش های تولیدی، بسترسازی برای ورود بخش های تعاونی و خصوصی به فعالیت های اقتصادی و انجام طرح هایی که امکان واگذاری به بخش خصوصی وجود ندارد، شرکت های تعاونی توسعه و عمران شهرستانی تشکیل

می گردد.

قانون تعاونی های توسعه و عمران شهرستانی (نکات مهم)

ماده ۵: " دولت و سازمانهای وابسته میتوانند فعالیتها، طرحها، زمینها و املاک قابل واگذاری در بخش های مختلف را در اختیار شرکتهای تعاونی موضوع این قانون قرار دهند."

قانون تعاونی های توسعه و عمران شهرستانی (نکات مهم)

ماده ۶: این تعاونی ها می توانند در تملک اراضی واقع در بافتهاک فرسوده از تسهیلات قوانین مربوط به تملک اراضی واقع در طرح های مصوب شهرک و روستایی استفاده نمایند.

موضوع فعالیت‌های تعاونی‌ها و توسعه و عمران شهرستانی:

۱- عمران و آبادانی شهرستان و سرمایه‌گذاری، مالکیت و مدیریت در فعالیت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی مربوط.

۲- ایجاد و اداره واحدهای اقتصادی که مرتبط با تحقق اهداف تعاونی باشد.

۳- خرید سهام بنگاه‌های دولتی شهرستان که کالاها و خدمات تولیدی آنها در این شهرستان عرضه می‌شود

موضوع فعالیت تعاونیهای توسعه و عمران شهرستانی

۴ - سرمایه‌گذاری در طرح‌های توسعه‌ای شهرستان

۵ - تملک اراضی واقع در بافت‌های فرسوده شهرک و روستایی

۶ - استفاده و بهره‌برداری از فعالیت‌ها، طرح‌ها، زمین‌ها و املاک قابل واگذاری دولت در بخش‌های

مختلف اقتصادی

تعاونیهای توسعه و عمران شهرستانی (بهسازی شهری)

**این تعاونی ها می توانند در اجرای برنامه های بازآفرینی محدوده ها و محله های هدف برنامه های
احیاء، بهسازی و نوسازی شهری (ساکنان بافت های فرسوده و سکونتگاه های غیررسمی-تاریخی و
محدوده های شهری با پیشینه روستایی کشور) مشارکت نمایند.**

تعاونیهای توسعه و عمران شهرستانی (در نگاه آمار)

۵۴

۵۴ شرکت تعاونی

در ۲۲ استان کشور

عضویت ۶۰۷۹۲ نفر

اشتغالزایی ۴۵۳۵ نفر

تعاونیهای توسعه و عمران شهرستانی (پیشگیری از مهاجرت)

این شرکت ها توان لازم برای ارتقاء کیفیت زندگی، بهبود وضعیت اجتماعی، اقتصادی ساکنان بافت های فرسوده را دارا می باشند. می توان با جهت دهی به سرمایه گذاری در این تعاونی ها اقدام به پیشگیری از مهاجرت های روستا- شهری و گسترش اسکان غیررسمی (حاشیه نشینی) نمود.

مختصات تعاونی‌های توسعه و عمران شهرستانی

۱- حداقل اعضا نیم درصد جمعیت شهرستان

۲- اعضا، شاغل ساکن یا متولد شهرستان باشند.

۳- حداقل سرمایه ۳۰۰ میلیون تومان

وضعیت تشکیل تعاونی‌های توسعه و عمران شهرستانی

استان	موافقت نامه تشکیل صادر شده است	تشکیل شده است
آذربایجان شرقی	ملکان - بناب - هریس - سراب - شبستر - تبریز - ملکان - ورزقان	شهرستان چارویماق ۹۶ - مراغه ۹۶ - میانه ۹۶
آذربایجان غربی	نقده - شاهین دژ - ارومیه	
اردبیل	سرعین - بیله سوار - گرمی - خلخال - مشکین شهر	
اصفهان	شاهین شهر - میمه - نطنز - شهرضا -	نجف آباد - گلپایگان - آران و بیدگل - خوانسار - چادگان ۹۶ - نائین ۹۶ - تیران و کرون ۹۶
ایلام	دهلران	ایلام - مهرا
البرز	کرج - ساوجبلاغ - نظر آباد - فردیس	اشتهارد - طالقان ۹۶
بوشهر		کنگان - دشتستان - دشتی ۹۶
تهران	پردیس - ورامین - قرچک - ملارد - بهارستان - شهریار	اسلامشهر
چهار محال و بختیاری	سامان	
خوزستان	شوش (در شرف ثبت) - دشت آزادگان - شادگان -	خرمشهر - هویزه
خراسان شمالی	بجنورد (در شرف ثبت) - اسفراین - شیروان - مانه و سملقان - جاجرم (در شرف ثبت) - رازجرگلان	
خراسان جنوبی	فردوس - قاین - سرایان - سریشه - بیرجند - طبس - درمیان	خوسف - زیرکوه

استان	موافقت نامه تشکیل صادر شده است	تشکیل شده است
خراسان رضوی	تایباد - فیروزه - چناران - خواف - سبزوار - کاشمر - بجستان - جغتای - خلیل آباد - درگز	تربت حیدریه - سرخس
زنجان	خدابنده - ابهر - سلطانیه - ایچرود - طارم	خرمدره ۹۶ - زنجان ۹۶
سیستان و بلوچستان	زابل - زاهدان - چابهار	
سمنان	میامی - مهدیشهر - سرخه	گرمسار - شاهرود
قم		قم
قزوین	آوج (در شرف ثبت) - تاکستان	
فارس	شیراز - ارسنجان - خرمبید - لارستان - فیروز آباد - سروستان - سپیدان	لامرد - بوانات - داراب - مهر ۹۶
کردستان		
کرمانشاه	دالاهو - روانسر - صحنه - کنگاور - اسلام آباد	سنقر - سرپل ذهاب
کرمان	کرمان - بم - شهر بابک - سیرجان - جیرفت -	بافت ۹۶
کهگیلویه و بویر احمد	بویر احمد	
گلستان	گرگان - بندر گز - گنبد در شرف ثبت	توسعه و عمران تلاشگران گمیشان
گیلان	رشت - فومن - رودسر - لاهیجان	تالش ۹۶ - سیاهکل ۹۶
لرستان		خرم آباد - سلسله - پلدختر - بروجرود - دلفان ۹۶
مازندران	بابل - ساری -	رامسر - کلاردشت - عباس آباد

استان	موافقت نامه تشکیل صادر شده است	تشکیل شده است
مرکزی		آشتیان - محلات - دلیجان ۹۶
هرمزگان		قشم
همدان	تویسرکان	
یزد	اشکذر - میبد - تفت	یزد - مهریز ۹۶ - بافق ۹۶
جمع کل	۱۰۱ ۷۹ ادارات کل ۲۲ مجمع استانداران	۵۴ ۴۶ ادارات کل ۸ جمع استانداران

تعاونی های دهیاری

این تعاونی ها به منظور کاهش تصدک گری در بخش های دولتی و تحکیم مشارکت های مردمی در فعالیت های اقتصادی و اجتماعی و کمک به عمران و آبادانی و رشد روستاها ، و جلوگیری از مهاجرت روستائیان به شهرها ، تشکیل میگردند.

تعاونی های دهیاری

این تعاونی ها با عضویت حداقل ۷ شخصیت حقوقی نهاد دهیاری و بر اساس تفاهمنامه همکاری مشترک فی مابین سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تشکیل می شوند.

تعاونی های دهیاری (افزایش مشارکت مردمی)

این نوع تعاونی ها می توانند به افزایش مشارکتهای مردمی در عمران و آبادانی و رشد اقتصادی روستاها و نیز به افزایش نقش تعاونی های روستایی در برنامه های عمرانی و خدماتی مناطق روستایی کمک کنند.

تعاونی‌های دهیاری

(موضوع فعالیت)

- ۱- سرمایه گذاری و مشارکت در انجام فعالیت‌های اقتصادی، بازرگانی، خدماتی و...
- ۲- مشارکت در اجرای پروژه‌ها و طرح‌ها در جهت حفظ و نگهداری منابع طبیعی و محیط‌زیست.
- ۳- طراحی و احداث و اداره واحدهای تولید صنایع روستایی و صنایع دستی.
- ۴- همکاری و مشارکت و سرمایه گذاری در احداث نواحی قطب‌های صنعتی و کشاورزی.

تعاونی‌های دهیاری

(موضوع فعالیت)

۵- تنظیم، نگهداری و تسطیح معابر عمومی و مجاری آب و فاضلاب و لایروبی قنوات و تأمین آب آشامیدنی و

برق روستا.

۶- مشارکت در احداث و ساخت و اداره امور مربوط به مراقبت‌های بهداشتی، پزشکی و واکسیناسیون

۷- مشارکت و سرمایه‌گذاری در ساخت و بهینه‌سازی مسکن، معابر و جاده‌ها و همکاری با بنیاد مسکن

انقلاب اسلامی در جهت بهبود وضع اسکان اهالی.

ARCHITECTURE3

تعاونی های دهیاری (در نگاه آمار)

۳۳۴۹۵

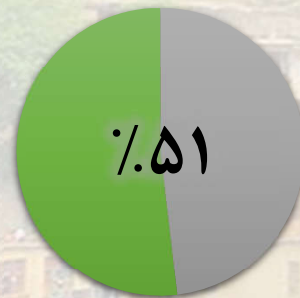

کل نهادهای دهیاری
کشور

۱۷۳۷۶

نهاد دهیاری تحت
پوشش تعاونی

۵۱٪ دهیاری های سراسر کشور
عضو شرکت های تعاونی دهیاری
هستند

اشتغالزایی ۹۶۹۶ نفر

تعاونی های دهیاری

(ایجاد شغل و جلوگیری از مهاجرت در بافتهای فرسوده)

ماده ۲۷ قانون برنامه ششم توسعه دولت را موظف می دارد که بستر لازم برای شکوفایی و پیشرفت عدالت محور روستاها را ایجاد کند. تعاونیهای دهیاری می توانند نقش مهمی در مناطق محروم و کم برخوردار (روستاها) در جهت پیشگیری از مهاجرت های روستا- شهری و گسترش اسکان غیررسمی (حاشیه نشینی) ایفا نمایند.

طرح روستا تعاون

در شرایط فعلی بنگاه های اقتصادی خرد و متوسط با توجه به ویژگی های ذاتی خود میتوانند

نقش کلیدی برای جذب نقدینگی هدفمند جهت تولید و ایجاد اشتغال داشته باشند. تعاونی ها نمونه

بسیار مناسبی از بنگاه های اقتصادی خرد و متوسط هستند که می توانند جهت جذب منابع بانکی در

راستای ایجاد و افزایش اشتغال ایفای نقش کنند.

طرح روستا تعاون

در روستا عوامل و سرمایه های ارزشمندی به عنوان ذخایر استراتژیک کشور وجود دارد که در پیشرفت جامعه نقش مهمی را ایفا می کنند. ایجاد اشتغال در مناطق روستایی ضمن جلوگیری از مهاجرت به شهرها از شکل گیری مشاغل بعضاً کاذب جلوگیری نموده و موجب رشد و تعالی کشور می گردد.

طرح روستا تعاون

طرح روستا تعاون با اصل قراردادن توسعه مشارکتی، به دنبال توانمندسازی جمعیت، رونق اقتصادی، مشارکت سازمان یافته و کارآفرینی اقتصادی روستائیان می باشد.

چشم انداز اجرای طرح روستا تعاون در دوره یک ساله

۱- ایجاد فرصت شغلی جدید برای بیش از ۶۵ هزار نفر

۲- اجرای حدود ۳۲۵۰ طرح اشتغالزای روستایی در بخش تعاون

۳- راه اندازی ۹ گرایش فعالیت تعاونی در روستاها

۴- اختصاص حدود ۱۹۵۰۰ میلیارد ریال اعتبار به توسعه و تقویت بنیه جامعه روستایی کشور

وضعیت کلی اجرای طرح روستا تعاون از شروع طرح تا پایان آذرماه نود و شش

۹۵۷۹

فرصت شغلی
توسط تعاونی ها
ایجاد می گردد

۳۵۳

تعاونی در قالب طرح
روستا تعاون قرار
گرفته اند

۱۵۷۱۹

نفر از روستائیان
عضو تعاونی ها
خواهند شد

۱۶۵۰

روستا دارای
شناسنامه مزیت
سنجی شده اند

۲۵۰۷

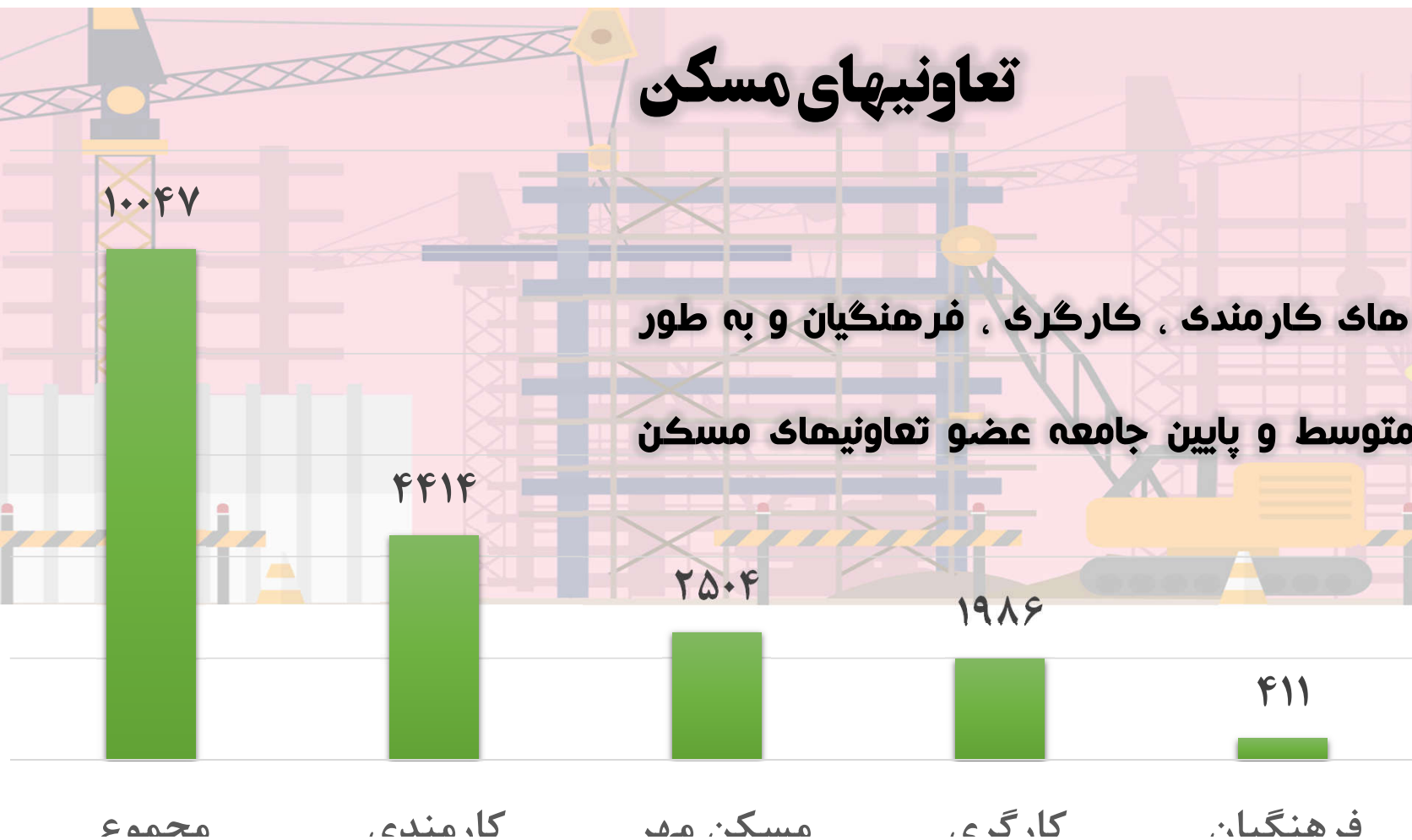
روستا مورد
شناسایی قرار
گرفته اند

تعاونیه‌های مسکن

عمدتاً گروه‌های کارمندی، کارگری، فرهنگیان و به‌طور

کلی اقشار متوسط و پایین جامعه عضو تعاونیه‌های مسکن

می‌باشند.

تعاونیهای مسکن

(آمار واحدهای ساخته شده)

تاکنون تعداد ۲ میلیون واحد

مسکونی توسط تعاونیهای

مسکن ساخته شده است.

مزیت‌های رقابتی شرکتهای تعاونی مسکن

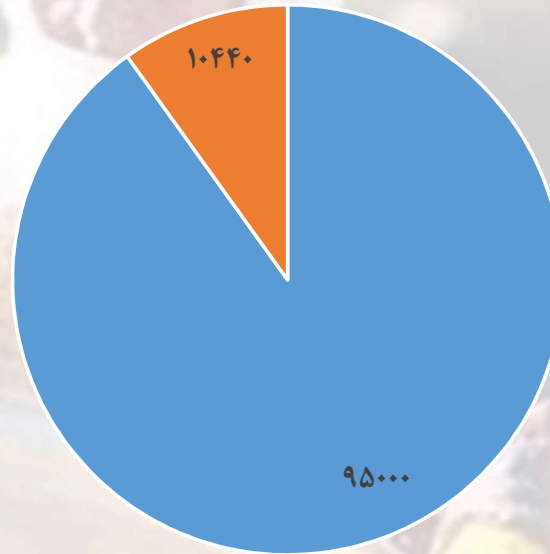
- ۱- حذف سود پیمانکار
- ۲- حاکمیت اراده و تصمیم جمعی
- ۳- مشارکت گروهی جهت واریز وجوه
- ۴- معافیتهای مالیاتی
- ۵- برخورداری از نظارت، حمایت و هدایتهای دولتی
- ۶- خرید زمین بزرگ، کاهش هزینه ها، قدرت خرید و چانه زنی
- ۷- ساماندهی منابع خرد در جهت ساخت مسکن

تعاونیهای زنان

بانوان با حضور در تعاونی ها، ضمن برخورداری از مزایای اقتصادی می توانند در زمینه های تصمیم گیری، مدیریت، نظارت و اجرای برنامه ها به کسب تجربه بپردازند.

تعاونیه‌های زنان (در نگاه آمار)

۱۱ درصد

تعاونی‌های کشورهای تعاونی
زنان هستند

۸۲ گرایش

تعاونی‌های زنان در ۸۲
گرایش فعال هستند

■ تعداد کل تعاونی فعال ■ تعداد تعاونی زنان

وضعیت مشارکت زنان در سمتهای مدیریتی (مدیرعامل، هیئت مدیره و بازرسان)

بر اساس اطلاعات وارد شده به سامانه جامع آمارهای ثبتی تعاونیها، از تعداد کل ۷۹۸۱۵ نفر مدیرعامل

تعاونیهای فعال، تعداد ۸۹۴۹ نفر (معادل ۱۱ درصد) بانوان میباشند. همچنین از ۲۵۷۵۷۸ نفر هیئت

مدیره، ۴۰۰۶۷ نفر (معادل ۱۶ درصد) بانوان و در سمتهای بازرسان نیز از مجموع ۱۶۶۳۱۶ نفر، ۲۱۴۱۲

نفر (معادل ۱۳ درصد) زنان میباشند.

تعاونیهای صنایع دستی و فرش دستباف

این تعاونیها با جمع و گرد هم آمدن فعالین و تولید کنندگان همگن در حوزه صنایع دستی و فرش

دستباف در مناطق روستایی و شهری و عشایری تشکیل می گردند.

در حال حاضر بیش از ۳۲۰۰ تعاونی صنایع دستی و فرش دستباف در اقصی نقاط کشور بویژه

مناطق محرم و روستایی فعال بوده و زمینه اشتغالزایی بالغ بر ۱۰۰ هزار نفر را فراهم نموده اند.

ویژگیها و مزایای تعاونی های فرش دستباف و صنایع دستی:

- ۱- مقاومت و حمایت از پایداری مشاغل و کسب و کارهای خانگی
- ۲- ساماندهی قانونمند فعالین فردی و پراکنده در حوزه های فرش و صنایع دستی
- ۳- قابلیت تشکیل و فعالیت در کلیه حوزه های شهری و محلات و حومه شهرها
- ۴- تامین نیاز مشترک در بخشهای فنی، مالی و بازاریابی
- ۵- افزایش کیفیت و کمیت تولید فرش و صنایع دستی

ویژگیها و مزایای تعاونی های فرش دستباف و صنایع دستی:

۶- ارتقای سطح دانش و مهارت فنی و کیفیت مواد اولیه

۷- صرفه جویی به مقیاس در هزینه های تولید محصولات.

۸- ایجاد امکان پشتیبانی هدفمند و قابل نظارت به بافندگان و هنرمندان

۹- امکان ایجاد اتحادیه های تخصصی جهت پیگیری مطالبات صنفی و واقعی بخش فرش و صنایع دستی

در سطح شهرستان، استان و ملی

ویژگیها و مزایای تعاونی های فرش دستباف و صنایع دستی:

۱۰ - شناخت موانع و مشکلات تولید و ریشه یابی و سیاستگذاری و برنامه ریزی برای مرتفع نمودن آنها

۱۱ - امکان ایجاد مکانیزم و تکنیکهای جدید بازاریابی و بازاریابی برای تولید کنندگان

۱۲ - توسعه بازار و استانداردسازی کیفیت مواد اولیه و محصولات.

۱۳ - ایجاد زنجیره تامین و تکمیل زنجیره ارزش برای محصولات تولیدی و تولید کنندگان خرد.